

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 4 maja 2023 r.

Pozycja 140

POSTANOWIENIE

z dnia 19 września 2017 r.

Sygn. akt Ts 84/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.J. w sprawie zgodności:

art. 332 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.) z art. 2 i art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 maja 2016 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 332 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.; dalej: k.p.k.) w zakresie, w jakim nie nakłada na oskarżyciela publicznego, przy formułowaniu i wnoszeniu aktu oskarżenia do sądu, wymogu dokładnego określenia zarzucanego oskarżonemu czynu, tj. ustalenia miejsca i czasu popełnienia zarzucanego przestępstwa, ustalenia osoby pokrzywdzonego i wysokości wyrządzonej szkody jest niezgodny z art. 2 i art. 42 ust. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została złożona w związku z następującą sprawą. Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 kwietnia 2014 r. (sygn. akt [...]) skarżący został skazany na karę 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę grzywny. Powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 18 listopada 2015 r. (sygn. akt [...]).

Zdaniem skarżącego wykładnia art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k. w zakresie, w jakim nie wymaga od oskarżyciela publicznego, przy formułowaniu i wnoszeniu aktu oskarżenia do sądu, wskazania konkretnych okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu, prowadzi do naruszenia jego praw obowiązujących w demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji) oraz w zakresie przysługującego mu prawa do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji). Opis czynów zarzuconych w akcie oskarżenia, jak podnosi skarżący, winien określać w sposób precyzyjny i kategoryczny jego prawną jedność, a także nie może stwarzać jakichkolwiek wątpliwości, co do tożsamości zdarzenia, będącego przedmiotem zarzucanego działania.

Wraz ze skargą konstytucyjną skarżący złożył wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 kwietnia 2014 r. (sygn. akt [...]).

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 czerwca 2016 r. pełnomocnik skarżącego został wezwany do uzupełnienia braków wniesionej skargi konstytucyjnej (m.in.) przez dokładne określenie sposobu naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności skarżącego określonych w art. 2 i art. 42 ust. 2 Konstytucji przez zaskarżony art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz nadesłanie pełnomocnictwa szczególnego. Do pisma z 27 czerwca 2016 r. (data nadania) pełnomocnik dołączył wymagane pełnomocnictwo szczególne. Nie uzupełnił natomiast podstawowego braku formalnego, tj. nie określił sposobu naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności przez zaskarżony przepis.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie u.o.t.p. TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy u.o.t.p. TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2-4 u.o.t.p. TK.

Skarżący, kwestionując zgodność art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k. w zakresie, w jakim nie nakłada na oskarżyciela publicznego, przy formułowaniu i wnoszeniu aktu oskarżenia do sądu, wymogu dokładnego określenia zarzucanego oskarżonemu czynu, tj. ustalenia miejsca i czasu popełnienia zarzucanego przestępstwa, ustalenia osoby pokrzywdzonego i wysokości wyrządzonej szkody, z art. 2 oraz art. 42 ust. 1 Konstytucji, nie wyjaśnił sposobu naruszenia wskazanych praw i wolności. W skardze konstytucyjnej skarżący ograniczył się jedynie do przypomnienia obowiązującej wykładni zaskarżonego przepisu. Nie przedstawił przy tym żadnych argumentów wyjaśniających, w jaki sposób zakwestionowany przepis prowadzi do naruszenia wskazanych przez niego konstytucyjnych praw lub wolności.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 u.o.t.p. TK w skardze należy wskazać, która konstytucyjna wolność lub prawo, i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone (pkt 2), a także sformułować uzasadnienie zarzutu niezgodności przedmiotu kontroli z konstytucyjnymi wzorcami kontroli (pkt 3).

Biorąc powyższe pod uwagę, sędzia Trybunału Konstytucyjnego zarządzeniem z dnia 13 czerwca 2016 r. wezwał pełnomocnika skarżącego do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej (m.in.) właśnie przez dokładne określenie sposobu naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności skarżącego. W piśmie nadesłanym do Trybunału pełnomocnik ograniczył się do jednozdaniowego wyjaśnienia, zgodnie z którym „poprzez zaskarżony przepis art. 332 § 1 pkt 1 k.p.k. naruszone zostało prawo do obrony skarżącego M.J. (art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.), albowiem skarżący, nie mając pełnej wiedzy odnośnie okoliczności przedstawionych mu zarzutów, nie jest w stanie podjąć skutecznej obrony”. Pomijając brak staranności pełnomocnika przy konstruowaniu pisma

procesowego, Trybunał – co oczywiste – nie może uznać powyższych wyjaśnień za prawidłowe uzupełnienie braków formalnych skargi konstytucyjnej.

Niewywiązanie się przez pełnomocnika skarżącego z obowiązku dokładnego określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności skarżącego stanowi, zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p. TK, samodzielną podstawę odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Ponadto w skardze konstytucyjnej skarżący jako wzorzec kontroli art. 332 § 1 pkt 2 k.p.k. wskazał art. 2 Konstytucji. Trybunał po raz kolejny przypomina, że art. 2, Konstytucji nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli w postępowaniu inicjowanym wniesieniem skargi konstytucyjnej (zob. postanowienia TK z dnia: 24 października 2001 r., SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225; 20 lutego 2008 r., SK 27/07, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 22 i wyroki TK z dnia: 13 stycznia 2004 r., SK 10/03, OTK ZU nr 1/A/2004, poz. 2; 23 listopada 1998 r., SK 7/98, OTK ZU nr 7/1998, poz. 114; 10 lipca 2000 r., SK 21/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 144). W orzeczeniach tych Trybunał wyjaśnił, że art. 2 Konstytucji może być powołany jako wzorzec kontroli w postępowaniu skargowym tylko wówczas, gdy zostanie odniesiony do treści innych norm konstytucyjnych chroniących poszczególne wolności i prawa naruszone kwestionowaną w skardze konstytucyjnej regulacją (zob. także postanowienie TK z dnia 3 marca 2002 r., Ts 108/01, OTK ZU nr 2/B/2002, poz. 138 i cytowane tam orzecznictwo).

Skoro Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, to nie uwzględnił również wniosku skarżącego o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 3 kwietnia 2014 r. (sygn. akt [...]).

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.